

TÖRTÉNELEM

8. évfolyamos tanulók számára

2. forduló

Beküldési határidő: 2012. november 29-i postai bélyegző

Össz.pontszám:

30p	
------------	--

Versenyző neve: Osztály:.....

Iskola hosszú bélyegzője:

--

I. Napra pontosan! A táblázatban jelölt évszámok mellé írd a megfelelő esemény betűjelét!

ÉVSZÁM	ESEMÉNY
1848. március 15.	
1848. április 11.	
1849. április 14.	
1849. augusztus 13.	
1914. július 28.	
1916. november 21.	
1920. március 01.	
1920. június 04.	
1938. november 02.	
1944. március 19.	

- A. Áprilisi törvények szentesítése
- B. Horthy Miklós kormányzóvá választása
- C. Függetlenségi Nyilatkozat kihirdetése
- D. Forradalom Pest-Budán
- E. Első bécsi döntés
- F. Ferenc József halála
- G. Az Osztrák-Magyar Monarchia megtámadta Szerbiát
- H. Magyarország német megszállása
- I. Trianoni békediktátum
- J. Világosi fegyverletétel

10p	
------------	--

II. „Háborús táviratok”. Ki adhatta fel a következő képzeletbeli és valós tartalmú táviratokat? Írd be az üzenetek szövege után a megfelelő nevek betűjelét!

1. „A lázadó csordákat Kápolnánál iszonyú mennyiségben találtam; de szétszórtam őket, s a legnagyobbbrészt megsemmisítettem. A maradék a Tiszán keresztül menekült. Remélem, hogy néhány nap múlva Debrecenben leszek, s a pártütés fészket hatalmamba kerítem.”
2. „Én vagyok az az ember, aki rendet fog teremteni. Nyugodt lelkiismerettel lövetek agyon százakat is, mert szilárd meggyőződése, hogy ez az egyetlen mód, intő példát szolgáltatni minden jövődó forradalomnak.”
3. „Egyedül Háromszék maradt magyar kézben. Kitartunk az utolsóig. A székelység a felvirágozott rézágyúkkal lövi az ellenséget.”
4. „Ceglédén azt üzentem, hogy elfogyott a regimentem. S a nép meghallgatott. Tömegek álltak be az újonnan alakuló honvédségbe.”
5. „Petőfi Sándor elesett a segesvári csatamezőn! Az orosz csapatok túlereje meghátrálásra kényszerített!”
6. „Leghőbb vágyam volt, hogy az Isten kegyelméből még hátralevő éveimet a béke műveinek szentelhessem és népeimet a háború áldozataitól és terheitől megóvhassam. A gondviselés másként határozott... A szerb királyság, amelyet állami létének első kezdetétől fogva egészen a legújabb időkig úgy elődeim, mint én is támogatásban és segítségben részesítettünk, gyorsan felejtő hálátlansággal már évekkal ezelőtt az Ausztria-Magyarország elleni ellenségeskedés útjára lépett.”
7. „Elismerem azt, amit Károlyi Mihály gróf mondott: elismerem, hogy ezt a háborút elvesztettük.”
8. „Te! Sötétben bujkáló, rémhír terjesztő ellenforradalmár! Reszkess! A Vörös Hadsereg megvédi a proletárdiktatúrát!”
9. „A hadsereg elvérzett. A kegyetlen, akár -38 fokos hideg megtörte a katonák fizikai és erkölcsi erejét. A jelentős fölényel rendelkező szovjet csapatok a Don folyó mentén felmorzsolták erőinket.”
10. „Ma már minden józanul gondolkodó előtt kétségtelen, hogy a nemzetiszocialista Német Birodalom ezt a háborút elvesztette. A hazájuk sorsáért felelős kormányzatok le kell, hogy vonják ennek következményeit... Történelmi felelősségem tudatában meg kell, hogy tegyek minden lépést abban az irányban, hogy a további felesleges vérontást elkerüljük. Olyan nép, amely egy már elveszett háborúban szolgálkúséggel idegen érdekek védelmében utóvédharcok színterévé engedi tenni apáitól örökölt földjét, elveszteni a világ közvéleménye előtt megbecsülését.”

NEVEK:

- A. Bem József, az erdélyi magyar haderő parancsnoka
- B. Ferenc József, Ausztria császára és Magyarország királya
- C. Gábor Áron, ágyúöntő mester
- D. Julius Haynau, Magyarország teljhatalmú katonai parancsnoka
- E. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója
- F. Jány Gusztáv, a 2. magyar hadsereg parancsnoka
- G. Kossuth Lajos, az Országos Honvédelmi Bizottmány elnöke
- H. Kun Béla, a Tanácsköztársaság külügyi és hadügyi népbiztosa
- I. Tisza István, Magyarország miniszterelnöke
- J. Alfred Windischgratz tábornagy, a császári csapatok főparancsnoka

III.Fogalom. Az alábbi leírásokat azonosítsd be a megfelelő fogalmak betűjével!

1. „Ő Felsége, s az Ő távollétében a nádor s királyi helytartó a végrehajtó hatalmat a törvények értelmében független magyar minisztérium által gyakorolják, s bármely rendeleteik, parancsolataik, határozataik, kinevezéseik csak úgy érvényesek, ha a Buda-Pesten székelő miniszterek egyike által is aláíratnak.”(részlet az 1848. évi áprilisi törvényből)
2. „Az úrbér és azt pótló szerződések alapján eddig gyakorlatban volt szolgálatok (robot), dézsma és pénzbeli fizetések, e törvény kihirdetésétől fogva örökösen megszüntetnek.”(részlet az 1848. évi áprilisi törvényből)
3. „...ezen hitszegő Habsburg-Lotharingiai-ház Magyarország, a vele egyesült Erdély és hozzá tartozó minden részek és tartományok feletti uralkodásból ezennel a nemzet nevében örökre kizáratik, kirekesztetik, a magyar koronához tartozó minden címek használatától megfosztatik s az ország területéről s minden polgári jogok élvezetéből számkivettetik.”(részlet a Függetlenségi nyilatkozatból)
4. Deák Ferenc által követett irány, a közélettől való visszavonulás, a hatósági rendelkezések végre nem hajtása, ellenállás. 1848/49 után, a neoabszolutizmus ellen.
5. Két egyenjogú, önálló állam szövetsége, melyben általában az államfő személye azonos. Magyarország történetének 1867–1918 közötti szakasza. A kiegyezés (1867. XII. törvénycikk) hozta létre Ausztria és Magyarország között. Mindkét állam belügyeit tekintve önálló volt, de kifelé egységes államot alkottak, amelyet a közös uralkodó személye és a közös ügyek (külügy, hadügy és a fedezetüket szolgáló pénzügy) kapcsoltak össze.
6. Magyarország hivatalos fizető eszköze a két világháború között.
7. Békediktátum felülvizsgálatát követelő, megváltoztatására, a kijelölt határok módosítására való törekvés.
8. A Kárpátok északkeleti és keleti részén kiépített a magas hegységek terepviszonyait messzemenően kihasználó, erődrendszer. A kiépített támpontok, megerősített körletek, völgyzárak valamennyi a hegyeken átvezető szorost, hágót, átjárót lezárták.
9. A magyar hadsereg fejlesztésére fordított 1 milliárd pengős intézkedés.
10. Az I. világháború elhúzódása miatt elégedetlenkedő katonák és civilek utcai tüntetésekkel, felvonulásokkal és sztrájkokkal kezdődött felkelése Budapesten és a nagyvárosokban 1918. október 28-a és 31-e között. Nevét a katonák sapkarózsájának helyére tűzött, a felkelés jelképévé vált virágról kapta.

FOGALMAK:

- A. alkotmányos monarchia
- B. Árpád-vonal
- C. dualizmus
- D. győri-program
- E. jobbágyfelszabadítás
- F. őszirózsás forradalom
- G. passzív ellenállás
- H. pengő
- I. revízió
- J. trónfosztás

